

Onzekerheid rondom de raming

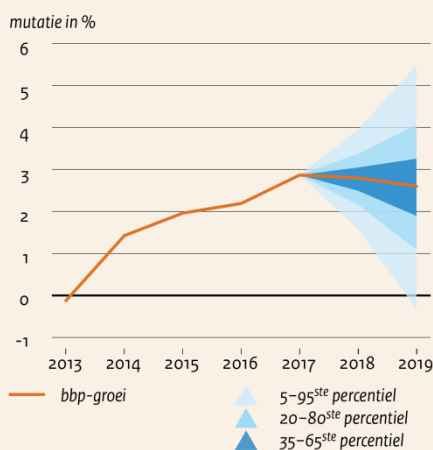
De raming kent diverse onzekerheden (a), zowel in de raming van de internationale economie, de inschatting van de stand van de conjunctuur, als de doorwerking van binnenlandse en buitenlandse ontwikkelingen op de Nederlandse economie. Onderstaande figuren maken een breed palet aan onzekerheden zichtbaar met *fan charts* rondom de puntvoorspelling voor de bbp-groei, inflatie (hicp), werkloosheid en het feitelijke EMU-saldo. De violette lijn betreft de realisaties (2013-2017) en de puntvoorspellingen – de meest waarschijnlijke voorspelling – voor 2018 en 2019. Rondom het centrale pad wordt een waaier van betrouwbaarheidsintervallen getoond, waarbij de uitkomsten waarschijnlijker zijn naarmate ze dichter bij de dikgedrukte lijn liggen:

- 30% betrouwbaarheidsinterval dat loopt van het 35-65e percentiel, donkerblauw gebied,
- 60% betrouwbaarheidsinterval dat loopt van het 20-80e percentiel, donkerblauw + blauw gebied,
- 90% betrouwbaarheidsinterval dat loopt van het 5-95e percentiel, inclusief lichtblauw gebied.

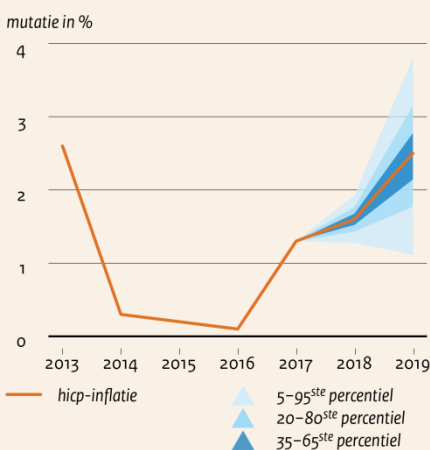
Er is ongeveer een kans van 20% dat de bbp-groei volgend jaar onder de 1% uitkomt. De kans op een inflatie van boven de 3% volgend jaar is circa 20%. De derde figuur laat zien dat er een kans van een derde is dat de werkloosheid volgend jaar boven de 4% ligt. Het EMU-saldo, dat uitgebreid wordt toegelicht in hoofdstuk 3, heeft in 2019 een kans van een derde op een tekort.

Onzekerheid rondom de raming geïllustreerd met *fan charts*

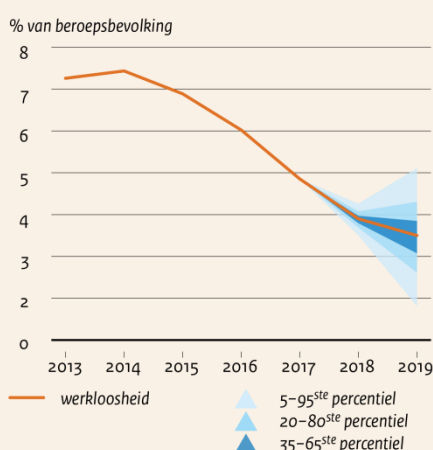
Bbp-groei

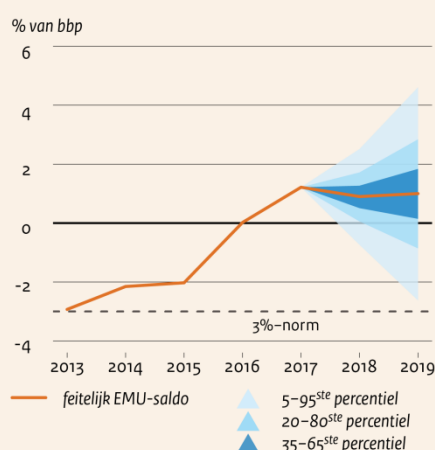
Inflatie

Werkloosheid

EMU-saldo

Bron: CBS, CPB. ([link](#)).

(a) Zie voor een toelichting Wind, J. de, K. Grabska en D. Lanser, 2015, Onzekerheid rondom CPB-ramingen, in kaart gebracht met *fan charts*, CPB Achtergronddocument ([link](#)). De methode gaat uit van symmetrische op- en neerwaartse risico's op basis van historische ramingsfouten. Bij ramingen die historisch gezien laag (hoog) zijn, zal de onzekerheid rond de raming niet symmetrisch zijn en overschat de methode de neerwaartse (opwaartse) onzekerheid.